U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobců: **a) H. M., b) nezl. I. K., c) nezl. M. K.,** všichni zast. JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou se sídlem Klimentská 1652/36, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2017, čj. OAM-84/ZA-ZA11-BE04-2016, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2018, čj. 2 Az 16/2017-85,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni žalobců JUDr. Anitě Pešulové, advokátce, **se nepřiznává** odměna za zastupování ani náhrada hotových výdajů.

Odůvodnění:

[1] Žalobci podali [spolu s partnerem žalobkyně a) a otcem žalobce b) a žalobkyně c) P. K.] žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Uvedli, že naposledy žili na Ukrajině v Berdjansku v Záporožské oblasti, která se nachází 4 km od hranice s Doněckou oblastí, kde probíhá ozbrojený konflikt. Přestěhovali se tam ze své vesnice pro konflikty s vojáky. Rodina patří k ruskojazyčným obyvatelům a v letech 2014 a 2015 žila v Rusku, kde se narodila žalobkyně c). Po návratu z Ruska na Ukrajinu (při kterém jim ukrajinské úřady dělaly problémy) se rodina setkala se špatným chováním ostatních obyvatel, protože vztahy mezi ruskojazyčnými obyvateli a zbytkem Ukrajinců jsou velmi napjaté a konfliktní, rusky mluvící jsou diskriminováni, žalobkyně a) nemohla najít práci a úřady jí odmítly platit příspěvek na dceru, protože se narodila v Rusku. Žalobci (a P. K.) si ve vlasti potřebovali vyřídit nové cestovní pasy a chtěli se podívat, zda se stav na Ukrajině uklidňuje. Následně se chtěli vrátit do Ruska z důvodu trvající nepříznivé situace, což jim nebylo umožněno, protože partner žalobkyně a) měl nastoupit do armády, kde by mu hrozilo velmi špatné zacházení. Vojáci žalobkyni a) a jejímu partnerovi vyhrožovali, měli narážky na Rusko a na to, že partner nebojuje v armádě. Na Ukrajině rodina žila jen díky

podpoře příbuzných žijících v ČR. Ve vesnici, odkud rodina pochází, jsou různé druhy vojáků; jsou to narkomani, opilci a psychicky nevyrovnaní muži. Partner žalobkyně a) si stěžoval kamarádovi policistovi, že vojáci ohrožují lidi zbraněmi a *„dělají si, co chtějí"*. Ten rodině sdělil, že policie proti vojákům nemůže nijak zakročit. Dále žalobci uvedli, že české Ministerstvo zahraničních věcí vyzývá své občany k obezřetnosti mj. v Záporožské oblasti. Rodina žalobců má strach o své životy a zdraví (hlavně nezletilých dětí) v případě návratu na Ukrajinu, kde je situace stále nestabilní; požádali proto o doplňkovou ochranu.

[2] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví neudělil žalobcům mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podali žalobci žalobu, které městský soud shora označeným rozsudkem vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud při posouzení věci vyšel z rozsudku NSS ze dne 31. 5. 2017, čj. 5 Azs 62/2016-87, který se týkal podobného případu ruskojazyčné rodiny pocházející z oblasti Ukrajiny nepříliš vzdálené od míst ozbrojeného ukrajinsko-ruského konfliktu. Žalovanému vytkl, že opomněl zajistit si takové informace o zemi původu, které by umožnily posoudit, zda a jakým způsobem v regionu žalobců působí ozbrojené skupiny, do jaké míry se dopouštějí represí vůči ruskojazyčnému obyvatelstvu a jakým dalším případným rizikům je ruskojazyčné obyvatelstvo vystaveno. Žalovaný dále nezkoumal možné následky bojů a ohrožování civilistů. Nezohlednil ani osobní charakteristiku žalobců, kteří náleží k ruskojazyčnému obyvatelstvu; jedná se o rodinu s malými dětmi. Samotné tvrzení žalovaného, že daná oblast (Berdjansk) není v současnosti nijak zasažena střety ukrajinských vládních vojsk a povstalců ze stran separatistů, nemůže pro komplexní posouzení uvedené otázky postačit. Dále městský soud žalovanému vytkl, že odmítl vyvodit jakékoliv závěry z dokumentů předložených žalobkyní a) pouze proto, že se netýkají samotných žalobců. Dokumenty přitom mohou být důležité pro posouzení celkové situace v regionu. Podle městského soudu mohlo jednání uniformovaných ozbrojenců popsané žalobkyní a) založit odůvodněný strach z pronásledování, a to s ohledem na příslušnost žalobců k ruskojazyčnému obyvatelstvu Ukrajiny a na lokalitu, kde se incident odehrál. Žalovaný pochybil, pokud nezkoumal, zda uniformovaní ozbrojenci byli propojeni s ozbrojenými složkami Ukrajiny. Žalovaný se nezabýval ani tvrzeními žalobců o neúčinnosti vnitrostátní ochrany. Ze všech uvedených důvodů označil městský soud rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jakož i proto, že skutkový stav je třeba zásadně doplnit. Pokud by žalovaný v dalším řízení dospěl k závěru, že některý z důvodů mezinárodní ochrany by mohl být v případě žalobců naplněn, pak bude třeba posoudit otázku, zda lze v případě žalobců využít možnosti vnitřního přesídlení. Závěrem městský soud konstatoval, že obava žalobkyně a) z nástupu jejího druha do vojenské služby sama o sobě nezakládá důvod udělení mezinárodní ochrany; zmínil také možnost využití tzv. alternativní služby.

[4] Žalovaný (stěžovatel) napadl výroky I. a II. rozsudku městského soudu včas podanou kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti stěžovatel zrekapituloval námitky žalobců a uvedl, že nesouhlasí s jejich názorem ani s posouzením městského soudu; naopak považuje za správné své rozhodnutí. Podle stěžovatele byly důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany: obava z bezpečnostní situace na Ukrajině (v Záporožské oblasti) a celkové tamní životní

pokračování

podmínky, obavy z povolání P. K. do armády a problémy s vojáky, se kterými měl jmenovaný konflikt kvůli předchozímu pobytu v Rusku. Stěžovatel zopakoval své závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí a uvedl, že neporušil žádné ustanovení zákona o azylu a opatřil si dostatek aktuálních informací o zemi původu. Dále vyslovil nesouhlas s posouzením možnosti vnitřního přesídlení žalobců městským soudem; žalobci totiž tento institut vůbec nezmiňovali, neboť z Ukrajiny chtěli odjet a o přesídlení vůbec neuvažovali. Stěžovatel dle svého názoru podrobně rozebral také otázku získání finančních příspěvků na žalobkyni c) na Ukrajině. Závěrem navrhl, aby NSS zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Žalobci se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

[6] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Kasační stížnost může být ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná i v případě, že je podána žalovaným Ministerstvem vnitra z důvodu zásadního pochybení městského soudu, které bude spočívat v tom, že soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, případně že nerespektoval judikaturu (viz rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS; dále srov. např. usnesení ze dne 21. 5. 2018, čj. 7 Azs 74/2018-48, či ze dne 8. 3. 2018, čj. 9 Azs 435/2017-22).

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] NSS úvodem konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti nijak nezdůvodnil, proč by měla být kasační stížnost přijatelná. Pouze zrekapituloval své závěry učiněné v napadeném rozhodnutí a v podstatě uvedl jen velmi obecnou argumentaci, že celý případ posoudil správně. Na konkrétní důvody, které městský soud vedly ke zrušení napadeného rozhodnutí (viz bod [3] tohoto rozsudku), stěžovatel v kasační stížnosti *de facto* nereaguje.

[9] NSS po seznámení se s obsahem správního spisu plně souhlasí s městským soudem, podle něhož je rozhodnutí stěžovatele nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů; v dané věci je rovněž třeba doplnit skutková zjištění. Městský soud zcela přiléhavě vyšel z rozsudku NSS ze dne 31. 5. 2017, čj. 5 Azs 62/2016-87, v němž byl řešen obdobný případ ruskojazyčné rodiny z Ukrajiny. Úvahy stěžovatele týkající se případu žalobců jsou nedostatečné, neboť stěžovatel se nijak nezabýval tím, zda a jakým způsobem v regionu žalobců skutečně působí ozbrojené skupiny (a o jaké ozbrojence se jedná), jaké postavení tam má ruskojazyčné obyvatelstvo, k němuž se žalobci otevřeně hlásí (což stěžovatel také nezohlednil), a zda jsou v oblasti ohrožování civilisté (zejm. rodiny s malými dětmi). Stěžovatel v napadeném rozhodnutí ani v kasační stížnosti neuvedl, z jakých konkrétních podkladů, jež shromáždil, vyplývá odpověď na uvedené otázky. Stejně tak se stěžovatel řádně nevypořádal s listinnými důkazy předloženými žalobci, které mohly osvětlit celkovou situaci v regionu jejich původu; tyto listiny nelze odmítnout pouze proto, že se netýkají konkrétně žalobců. Již pouze nad rámec nezbytného posouzení městský soud v napadeném rozsudku konstatoval, že pokud by stěžovatel v dalším řízení dospěl k

závěru, že některý z důvodů mezinárodní ochrany by mohl být naplněn, pak bude třeba posoudit otázku, zda by žalobci mohli využít tzv. vnitřního přesídlení. Nejednalo se o nosný důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, ale toliko o upozornění na případný další stěžovatele v souladu s judikaturou (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2017, čj. 4 Azs 197/2016-94).

[10] K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku NSS odkazuje např. na rozsudky zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS. Městský soud postupoval v souladu s touto judikaturou. Napadený rozsudek je řádně odůvodněn, je srozumitelný, je opřen o relevantní důvody a je z něj zcela zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Ostatně ačkoliv stěžovatel výslovně uvedl, že rozsudek napadá z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., v kasační stížnosti není žádná námitka podřaditelná pod písm. d) citovaného ustanovení.

[11] NSS je tedy přesvědčen, že v této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. Proto NSS kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[12] Usnesením městského soudu ze dne 24. 4. 2017 byla stěžovatelům ustanovena zástupkyní JUDr. Anita Pešulová, advokátka. Odměnu a hotové výdaje v takovém případě hradí stát a zastoupení trvá také v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 s. ř. s). S ohledem na skutečnost, že zástupkyně v řízení o kasační stížnosti neučinila žádný úkon právní služby, NSS jí ve výroku III. nepřiznal žádnou odměnu ani náhradu hotových výdajů.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. května 2019

Ondřej Mrákota
předseda senátu